

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. OLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

Abonnement

6 fr. per jaar.
Een blad afzonderlijk 1 25 centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 1 25 centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 19 JUNI.

Herziening der Grondwet.

Ziehier den tekst van het voorstel tot herziening der grondwet, vrijdags door M. Janson op het bureau der Kamer neergelegd en waarover wij reeds verleden zaterdag gesproken hebben:

» Overwegende dat het tegenwoordig kiesstelsel het voorwerp is van talrijke en aanhoudende beklachten, waarvan men vastberaden het onderzoek moet beginnen;

» Overwegende dat de uitbreiding van het stemrecht gevraagd wordt door een groot getal burgers, en namelijk door een aanzienlijk gedeelte van het kiezerskorps;

» Overwegende dat de gebreken van het bestaande stelsel zoo klaarblijkend zijn, dat verschillende parlementaire groepen en het gouvernement zelf opvolgentlijk ontwerpen van kiesherziening hebben voorgesteld;

» Overwegende dat er in België 241.907 provinciale en 384.053 gemeentekiezers zijn, en dat de algemeene kiezers slechts ten getalle zijn van 120.935;

» Overwegende dat van dan af, de noodzakelijkheid eener hervorming, algemeen aangenomen voor de provinciale en gemeentekiezingen, zich nog met meer kracht opdringt voor de wetgevende kiezingen;

» Overwegende, ten slotte, dat de aanstaande debatten de algehele kwestie der kiesherziening moeten kunnen omvatten;

» Stellen de ondergeteekende aan de Kamer het volgende besluit voor:

» Er zal overgegaan worden tot de herziening der artikelen 47 en 55 der grondwet.
15 juni 1883.

(Get) V. ARNOULD, A. DEMEUR, D. DANSAERT, E. FERON, E. ROBERT, P. JANSON.

Men leest in de Gazette:

» Zoo wij wel ingelicht zijn, was M. Paul Janson niet persoonlijk gunstig aan het voorstel van herziening der Grondwet. Hij dacht dat het oogenblik niet gepast is, en zou slechts toegevoegd hebben op het aandrigen zijner omgeving. M. Houzeau en Haussens, wier handteeken men gevraagd had, hebben geweigerd.

Men leest in de brusselsche korrespondentie van de Meuse:

» De bespreking van het budget der openbare werken zal onmiddellijk gevolgd worden door het onderzoek der bijzondere kredieten, gevraagd voor openbare werken. Men verwacht zich aan een groot debat, over het maken van een brug over de schelde voor Antwerpen.

» Vervolgens zal het wetsontwerp voorkomen op de vrijstellingen in zake van milicie; men zal de gelijktijd de vrijstelling der seminaristen en die der leerlingen der normaalscholen afschaffen. Het wetsontwerp op het verplichtend onderwijs zal morgen of vandaag neergelegd worden.

Wij lezen in de Etoile Belge:

» Naar wij vernemen is een wetsontwerp van inrichting der nationale reserve op zeven exemplaren gesteendrukt, waarvan een exemplaar aan elken minister is overhandigd ten einde zij de opmerkingen zouden kunnen maken welk dit ontwerp hen zou ingeven, in eene aanstaanden ministeriaal.

» Volgens alle waarschijnlijkheid zal dit ontwerp voor het einde van den tegenwoordigen wetgevende zitting neergelegd worden.

» Zoo dat het ministerie, niet te vreden met de bevolking drakkende belastingen op te leggen, in de inrichting van een bijgevoegd leger van 30,000 man eene gelegenheid gaat zoeken om haar nieuwe en zware opofferingen in geld en mannen af te persen.

» Is het alzo dat onze ministers te werk gaande handel en nijverheid op te beuren en den kwijnende landbouw op nieuw te doen bloeien? Moesten zij voor doel hebben het land geheel en gansch ten onder te brengen zij zouden het niet anders aan boord leggen.

» Een kiezer-lastenbetaler schrijft, niet aan een katholiek blad, maar aan de liberale Gazette, van Brussel:

M. de opsteller der Gazette.

» Ik lees in een uwer dagbladen dat de rechter zijde besloten heeft al de nieuwe belastingen in massa te verwerpen. Het is nooit in het gedachte van een kiezer gekomen dat de rechter zijde anders zou handelen. Ook de kiezer is beorgd voor zijne belangen; hij ziet zich, helaas! maar al te zeer met belastingen overladen.

» Vele kiezers hebben al te lichtzinnig geloofd, toen zij voor de liberalen stemden, dat die heeren de belangen der lastenbetalers zouden gevrijwaard hebben, doch zij moeten er niet al te gerust in zijn. Zij zullen in de aanstaande kiezingen zien dat wij niet meer willen weten van de schoolverkwistingen en van de verkwistingen van het schoolenkwest.

Een kiezer-lastenbetaler.

Als de lezers van de Gazette er zich zelven mee bemoeien en 't ministerieel blad hunne reclamen zonder de minste weêrlegging openeemt, dan moet er, dunkt ons, in het liberaal kamp toch wel een beetje oppositie zijn tegen de belastingen!

Hogere onderwijs. — Onderzoeken voor den midden jury. — Inschrijvingen.

De gouverneur der provincie Limburg heeft de eer kennis te geven aan de personen welke verlangen in de tweede sessie van 1883, eene der onderzoeken voorgeschreven door de wet van 16 mei 1876, nopens de bevestiging der academische graden, voor den midden jury te ondergaan, dat zij zich, daarvoor moeten doen inschrijven in de burelen der 1° afdeling van het provinciaal bestuur van den 26 dezer maand tot den 7 juli aanstaande.

Bij koninklijk besluit van 8 juni is M. L. Weustenraad, thans ontvanger der rechtstreeksche belastingen en accijzen te Herselt, benoemd tot ontvanger derzelfde belastingen te Herck-de-stad.

Bij koninklijk besluit van den 8 juni datum is de heer A. Lamprove, thans ontvanger der registratie en domeinen te Maaseyk, in dezelfde hoedanigheid benoemd te Aelst.

Door koninklijk besluit van den 16 juni is M. Bruyninx (P.-L.) burgemeester der gemeente Kermpel benoemd, in vervanging van den M. Dubois (H.) wiens onslag aangenomen is.

M. Ceulemans (J.) is schepen derzelfde gemeente benoemd.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe*, den 22 juni.

L'indicateur des chemins de fer contenant les changements introduits à dater du 1er **JULI** est en vente chez M. COLLEE, Libraire, Grand-Place, 37-39, à Tongres.

Prix 25 centimes.
Abonnement 5 fr. par an. Envoi franco.

Kerkelijk nieuws.

BU LEO XIII

De *Unieers* deelt de volgende depechen mee: Gisteren groot verhoor in de zaal van het konsistorie.

De voorzitters der conferencien van den H. Vincentius a Paulo werden door kardinaal Chigi voorgesteld aan den H. Vader.

De Paus was omringd van de kardinalen di Pietro, Sacconi, de Luca, Ferreri, Ledochowski, Bartoloni, Parrochi, Alimonda, Mertel, Jacobini, de Falloux de Courday, Pecci, Ricci, Lasigni.

M. Ougliemotto, voorzitter van den bijzondere Raad van den H. Vincentius a Paulo, las het adres waarop de H. Vader met eene belangrijke redevoering antwoordde.

In zijn antwoord drukte de Paus zijn genoegen uit over den voortgang door de konferencien van den H. Vincentius a Paulo gedaan.

Hij verkondigde in prachtige bewoordingen den lof van de kristene liefdadigheid in tegenoverstelling met de menschelijke philantropie, die aan de katholieke instellingen haar liefdadig karakter wil afnemen.

De H. Vader heeft verleden vrijdag Mgr Felix de Neckere, aartsbisschop van Milidene, in bijzonder verhoor ontvangen. De bisschop bracht aan den Paus eene rijke gift, voortkomende van het werk van Sint-Pieterspenning in het bisdom van Luik.

BINNENLAND

Men schrijft uit Luik, 15 juni:

Op zekeren dag van de maand november laatsteleden begaf zich de genaamde P. van Jehay-Boedegue naar Luik en had eene som van 9000 fr. bij zich, die hij geleend had en dienen moest om bij een notaris de onroerende goederen te betalen die hij gekocht had. In de statie van Louvdog gekomen ging hij eene herberg der Gretrystraat, gehouden door de echtgenooten H... binnen. Heel den dag werd er lustig gedronken, en P... bleef er vernachten. 's Anderdaags bemerkte hij dat hij van de 9000 fr. nog 125 fr. had. Een onderzoek werd begonnen, doch men vond niets. Dezer dagen had er echter een twist plaats tusschen de echtgenooten H... De vrouw verweet haren man, dat zij hem kon doen veroordeelen tot verschiedene jaren gevangenis. Een nieuw onderzoek werd begonnen en men vond eindelijk eene som van 3000 fr. verborgen in de lade van een lavabo. Een aanhoudingsmandaat is tegen de echtgenooten H... uitgevaardigd. Het schijnt dat zij sedert eenigen tijd aanzienlijke uitgaven deden.

— Het onderzoek ten laste van den gewezen notaris Barbier, is naar het schijnt op het punt van geëindigd te zijn; de zaak zal binnen kort aan de raadkamer onderworpen worden.

— Wij lezen in het Aankondigingsblad van Turnhout:

» Verleden dinsdag was het 128 jaar geleden dat de toren van St-Pieterskerk te Turnhout aan een schrikkelijk groot gevaar ontsnapte is.

» Tegen het ondergaan der zee, na eeneen heeten dag, dachten de bewoners der markt, rookwolken aan de openingen van den toren te bespeuren; als de bliksem verspreidde zich het gerucht door gansch de stad. De klokken stonden de tamboers roffelden, overal weerklonk zekig: *de toren brandt!*

» Met stroomen liep het volk naar de markt welke dan ook in een omzien overdekt was met eene zee van personen, uit alle wijken der stad, die geheele hoopen emmers, ladders, haken en alle bluschmateriael mee sleurden. Duizende oogen zagen angstig naar den toren op, duizende handen wezen bevend de zee genoemde rookwolkes aan, die in en uit de gaten dreven.

» Men roept, men raast, men stoet en duwt, men beradslaagt, tot dat eindelijk twee der moedigste burgers het besluit nemen den toren te beklimmen om het gevaar van dichtbij te erkennen. Onder algemeene dankbetuigingen klimmen de helden den toren op, en hun hoofd verschijnt lachend door het vensterke aan de wijzerplaat. Eene doodsche stilte heerscht op dit oogenblik onder de Turnhoutsche bevolking, die aan den voet van den brandende reus, bevend vergaard staat. De mannen brengen de handen van weerskanten aan den mond, en als een donderslag goldden van den toren deze woorden over de menigte: Het zijn maar... muggen. *(tableau!)*

» In een oogwenk was de markt leeg geveegd. De Turnhoutenaars begrepen dat zij niets meer te benijden hadden aan de alom gekende mechelsche maanblusschers.

— Men schrijft uit Gent, 11 juni:

» Een jongeling, miliciaan van de laatste lichte die maandag morgen ingelijfd was, is in een oogenblik van wanhoop uit het venster der kazern op het Sint-Pietersplein gesprongen en in bedenklijke toestand naar het gasthuis gebracht. Afkeer van den soldatendienst is de drijfveer van den noodlottigen sprong.

» Volgens de brusselsche korrespondent van de *Patrie* van Brugge zijn de meeste belgische magistraten die een dienst in Egypte aangenomen hebben, op het tegenwoordige uur reeds ten hunner bestemming aangekomen. Deze hebben zich te Brindisi ingescheept naar Alexandrie, de andere te Marseille, naar Kairo. Zij zijn tijdens hunne reis niet door de zeeziekte aangetast geweest. M. Le Grelle, gewezen substituut van den procureur des konings te Charleroi, benoemd tot rechter-bij de rechtbank van Kairo, was de eerste der zijner bestemming. De magistraten hebben ieder eene schadevergoeding van 5,000 fr. ontvangen om de kosten te dekken voor het aanleeren van het arabisch. Zij moeten op drie jaar deze taal kennen.

BUITENLAND

Frankrijk.

M^o DE BONNECHOSE.

Rouan, de hoofdstad van Normandje, vierde over eenige dagen het zilveren verjaarfest van kardinaal de Bonnechose, als haar aartsbisschop. Ter dezer gelegenheid ontlenen wij aan eene brochure onlangs verschenen, eenige bijzonderheden over den grooten bisschop; zij bewijzen dat een geestelijk toch soms tot iets goeds is.

Het was in 1870. Het pruisisch leger deed zijne intrede te Rouan den 5 December. Nog den zelfden avond begaf generaal van Manteuffel zich naar het aartsbisschoppelijk paleis. De samenkomst was beleefd:

— Hebt gij niets te vragen, niets te bewaren? vroeg de generaal.

— Voor mij niets; ik onderga de gevolgen van den oorlog; maar spaar de kerken en kloosters.

De generaal beloofde aanstonds bevelen in dien zin te geven.

Dit maakte de kerkvoogd stoutmoediger. 's Anderdaags begaf hij zich door sneeuw en modder te voet — zijne paarden waren in het fransch leger — naar het hotel waar de generaal gelegerd was. De goede herder schilderde in treffende kleuren het lijden en de ellende van het volk, en toonde aan hoe wreed het zijn zou de uitgeputte bevolking nog al te hard te treffen.

— Weest gerust, zegde de generaal, ik zal niet de minste belasting op de stad leggen; ik zal slechts voedsel en kleeren voor mijne soldaten vragen.

Generaal van Manteuffel hield woord en aldus kwam het dat zoolang hij te Rouan was, de stad niet de minste oorlogschatting te betalen had.

Den 11 februari nogtans werd Rouan met eene oorlogschatting van 6,500,000 fr. geslagen. De bevolking begaf zich naar den aartsbisschop en smeekte hem voor haar ten beste te willen spreken Mgr de Bonnechose, begaf zich aanstonds bij prins von Bismarck, daarna bij koning Wilhelm. Eerst bekwam hij niets; maar hij liet zich niet ontmoedigen; hij vernieuwde zijne smeeken en gelukte er eindelijk in voor zijne geliefde stad Rouan de geesichte oorlogschatting met twee derden te verminderen.

Al de republiekeinen samen hebben nooit zoveel van den vijand verkregen.

PARYZER BESCHAVING.

Verleden nacht wandelden drie politie-agenten in burgerkleeren op den boulevard Massena, te Parijs, toen zij door twee personen werden aangesproken, die hun zegden:

» Wij zijn daar zoeven aangerand geweest door kwaaddoeners, die daarna in een gebouw gevlucht zijn.

Dit gebouw was gelegen op dezelfde boulevard n° 19, en was een soort van groote loods, die tot stapelplaats diende aan een zaamer van openbare werken.

Niettegenstaande het late uur — het was 2 ure geslagen — volgden de drie agenten, zonder iets kwaads te vermoeden de personen in kwestie, doch zij waren nauwelijks het gebouw binnengetreden of zij werden aangevallen door een vijftiental kerels met kluppels gewapend.

Een verschrikkelijk gevecht begon; de agenten zich overmand ziende, haalden hunne revolvers te voorschijn en losten verschiedene schoten in den hoop hunner aanvallers.

Er volgde alsdan eene algemeene vlucht, dank aan welke vier der kwaaddoeners aangehouden werden. De anderen gelukten er in te ontsnappen.

De politie-agenten zijn alle drie erg gewond; een hunner is zelfs met gebroken schedel naar huis gebracht.

Ook verschiedene hunner aanvallers werden door de revolverschoten gevaarlijk gewond.

Donzelden dag had in eene herberg in de *rue des Haies*, een ander gevecht plaats tusschen Belgen en Italianen. Hier ook waren de politie-agenten verplicht hunne wapens te trekken om de strijders te scheiden. Drie der vechters werden stervend opgenomen en naar 't gasthuis gebracht.

De paryzer kronijk der misdaden bevat verder nog twee moorden en een aantal diefstallen.

Dat is paryzer beschaving!

Engeland.

GLAZEN BRUGGEN.

Een blad verhaalt dat men thans in Engeland glazen bruggen maakt (!?)

De uitvinder doet groote blokken glas zeer verveerdigen, welke hij daarna hard maakt, door eene behandeling door hem alleen gekend. Het schijnt dat de glazen bruggen onder oogpunt van sterkte niets te wenschen laten. Men deed er reeds proeven met voor eene brug, waarover de tramway moers rijden en het resultaat was iuderdad veronderlijk. Zij kosten minder dan de andere bruggen in hout of in ijzer. Wat meer, zij worden niet beschadigd door de wormen of de roest.

VERSCHRIKKELIJKE RAMP.

Eene verschrikkelijke ramp heeft zaterdag avond in de Victoria Hall te Sunderland plaats gehad, bij het einde eener voorstelling voor kinderen. Toen de toeschouwers heengingen, vielen eenigen nabij den uitgang en anderen gingen over hen heen. Toen had er een afschuwelijk toneel plaats: 185 kinderen werden doodgedrukt en vertrap en een groot aantal gekwetst.

Amerika.

De *Pall Mall Gazette* zegt dat eene vergadering van mannen, die ten minste zes voet groot zijn, in het graafschap Montana, in de Vereenigde Staten, eene stad hebben gesticht, waarna zij den naam hebben gegeven van Granville (Reuzenstad). Niemand mag huizen bouwen te Granville die geen zes voet groot is. De vrouwen moeten 5 voet 8 duimen lengte hebben.

Politiek overzicht

Te Rome is een vlugschrift verscheenen, getiteld: *l'Alleanza italo-papale*, (het italiaansch-pauselijk verbond). De brochure stelt als voorwaarden van het verbond: 1° eene wijziging der waarborgwetten, met medewerking van Oostenrijk en Duitschland, en 2°, het overbrengen van den zetel der italiaansche regering naar eene andere stad.

— Uit Berlyn wordt in datum van gister geseind.

De commissie voor het kerkelijk-staatskundig wetsontwerp heeft zaterdag met 15 tegen 8 stemmen het ontwerp in tweede lezing aangenomen. De meerderheid bestond uit het centrum, de konservatieven en de progressieven.

— In den gemeenteraad van Munchen was door eenige leden voorgesteld de viering van den verjaardag der overwinning van Sedan af te schaffen. De meerderheid heeft zich tegen dit voorstel verklaard.